

DGO-III.0521.15.2016.MP

232799.591228.463816

Warszawa, dnia 25-10-2016 r.

Szanowny Panie,

Odpowiadając na petycję z dnia 15 października 2016 r. w sprawie ustanowienia na cmentarzach pojemników umożliwiających segregację odpadów, uprzejmie przekazuje poniższe informacje.

Art. 6c ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r. poz. 250, z późn. zm.) wskazuje, że gminy są zobowiązane do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Ponadto gmina może postanowić o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Do gminy należy więc decyzja o włączeniu do systemu nieruchomości niezamieszkałych takich jak cmentarze. Jeżeli nieruchomości te objęte są gminnym systemem zbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych, wówczas gmina ma obowiązek zorganizować wywóz powstałych tam odpadów, a właściciel takiej nieruchomości jest obowiązany do ponoszenia na rzecz gminy, na terenie której są położone jego nieruchomości, opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W przypadku nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (np. cmentarza) jeżeli jest ona objęta systemem gminnym, to obowiązek ponoszenia opłaty powstaje za każdy miesiąc, w którym na danej nieruchomości powstały odpady komunalne. W przypadku takich nieruchomości opłata stanowi iloczyn zadeklarowanej liczby pojemników z odpadami komunalnymi powstającymi na danej nieruchomości oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi uchwalonej przez radę gminy. Podstawę do uiszczania opłaty stanowi deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, którą właściciel nieruchomości składa do gminy, wypełniając ją zgodnie z uchwałami rady gminy podjętymi na podstawie art. 6k ust. 1, 6l oraz 6m ust. 1b.

Jeżeli natomiast gmina nie zdecyduje o włączeniu do systemu nieruchomości niezamieszkałych, wówczas właściciel tego typu nieruchomości ma obowiązek zawarcia umowy z podmiotem odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości posiadającym wpis do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych.

Jeśli właściciele tych nieruchomości nie korzystają z usług podmiotu odbierającego odpady komunalne, wójt, burmistrz lub prezydent miasta wydaje decyzję, o której mowa w art. 6 ust. 7 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach o odbieraniu odpadów „zastępczo” przez gminę.

Odnosząc się natomiast do kwestii obowiązku selektywnego zbierania odpadów należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, rada gminy uchwała regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, w którym określa m. in. wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości, obejmujące prowadzenie we wskazanym zakresie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych. Ponadto zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 3 i 3b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r., poz. 250, z późn. zm.) właściciel nieruchomości jest obowiązany do zbierania powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, a także do pozbywania się tych odpadów w sposób zgodny z przepisami ustawy oraz przepisami odrębnymi (w tym aktami prawa miejscowego).

Zatem jeżeli w regulaminie zostanie zapisany obowiązek selektywnego zbierania odpadów komunalnych, to jest to zapis aktu prawa miejscowego, który obliguje właścicieli nieruchomości danej gminy do zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny. Wobec powyższego kluczowe są zapisy regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, dotyczące gminy, na której znajduje się dana nieruchomość.

Zapisy regulaminu obowiązują, zarówno mieszkańców jak i podmioty odbierające odpady komunalne. Jeżeli mieszkańcy lub podmioty funkcjonujące na terenie gminy nie stosują się do zapisów aktu prawa miejscowego, wówczas podlegają karze grzywny. Kontrolę nad przestrzeganiem zapisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, na podstawie art. 9u ustawy sprawuje wójt, burmistrz lub prezydent miasta.

Ponadto podmioty odbierające odpady komunalne, które nie działają na zlecenie gminy, do sprawozdania o odebranych odpadach komunalnych, składanego wójtowi, burmistrzowi, prezydentowi miasta dołączają wykaz podmiotów, z którymi mają zawarte umowy na odbieranie odpadów komunalnych oraz o podmiotach, z którymi umowy te uległy rozwiązaniu lub wygasły. Sprawozdania tych podmiotów powinny dostarczać informacji, na temat ilości odpadów komunalnych odebranych od tychże właścicieli nieruchomości. Sprawozdania te powinny być weryfikowane przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta i stanowić źródło informacji o gospodarce odpadami komunalnymi na terenie gminy, również tymi odpadami, które nie są objęte systemem gminnym.

Wobec powyższego należy stwierdzić, że jeżeli regulamin gminy, na terenie której znajduje się cmentarz określa obowiązek selektywnego zbierania, to obliguje on do tego również właściciela tej nieruchomości, a kontrolę nad przestrzeganiem tego obowiązku sprawuje wójt, burmistrz, prezydent miasta. W przypadku braku wykonywania obowiązków kontrolnych, skargę na bezczynność wójta,

burmistrza, prezydenta miasta można wnieść do rady gminy, natomiast nadzór nad organami gminy sprawuje wojewoda.

Odnosząc się natomiast do kwestii ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2015, poz. 2126 z późn. zm.), nie znajduje się ona w kompetencjach Ministra Środowiska. Art. 21 ust. 2 tej ustawy stanowi, że ogólny nadzór nad sprawami objętymi niniejszą ustawą sprawują według właściwości minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa oraz minister właściwy do spraw zdrowia. Jednakże należy wskazać, że na podstawie art. 20 ust. 1 tej ustawy wydane zostało rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 marca 2008 r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków (Dz. U. Nr 48, poz. 284). § 7 ust. 1 tego rozporządzenia stanowi, że przy obliczaniu powierzchni cmentarza należy uwzględnić powierzchnię grzebalną oraz m.in.: miejsca przeznaczone na gromadzenie odpadów, umożliwiające ich selektywną zbiórkę.

Reasumując, przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zawierają uregulowania w zakresie pozbywania się odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych (np. cmentarzy), aczkolwiek to każda gmina samodzielnie decyduje o kształcie systemu zbierania i odbierania odpadów komunalnych na swoim terenie, w tym prowadzenia we wskazanym zakresie selektywnego zbierania odpadów.

Z poważaniem

Magda Gosk
Dyrektor
Departament Gospodarki Odpadami
/ – podpisany cyfrowo/